

A hitel-tanácsadási tevékenység buktatói

A Hpt. 2016. március 21-től hatályba lépő módosítása bevezette a hitel-tanácsadási tevékenységet, mint új kiegészítő, engedélyköteles pénzügyi szolgáltatást. A módosítás óta azonban számos gyakorlati kérdés merült fel arra vonatkozóan, hogy az egyes tanácsadási tevékenységek mikor esnek az új engedélyköteles tevékenység fogalma alá. Mikor kell e külön tevékenységről kötelezően tájékoztatni az ügyfelet, illetve amennyiben a pénzügyi intézmény vagy közvetítői alvállalkozó még nem rendelkezik-e tevékenység végzésére engedéllyel, milyen tanácsadási tevékenység indokolja az engedély beszerzését?

A Hpt. a hiteltanácsadás fogalmát a hitelnyújtástól és a hitelközvetítéstől elkülönülő tevékenységként definiálja. Eszerint *„hiteltanácsadás: a jelzáloghitelhez vagy a fogyasztónak nyújtott ingatlanra vonatkozó pénzügyi lízinghez kapcsolódó - a hitel és pénzkölcsön, valamint pénzügyi lízing nyújtásától, továbbá a pénzügyi szolgáltatás közvetítésétől elkülönülő - személyre szabott ajánlások adása.”*

A gyakorlati probléma azonban ott jelentkezik, hogy a jelzáloghitel nyújtásával, közvetítéssel kapcsolatos eljárásra, a hiteltanácsadásra és a foglalkoztatottak szakmai ismereteire vonatkozó szabályokról szóló 462/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet (ugyanazzal a megjelöléssel élve) a hiteltanácsadás fogalmát összekapcsolja a hitelnyújtással, illetve a hitelközvetítéssel. A kormányrendelet szerint ugyanis *„a hitelező, a hitelközvetítő vagy a közvetítői alvállalkozó egyértelműen tájékoztatja a fogyasztót, ha a hitelnyújtással kapcsolatban hiteltanácsadást nyújt.”*

A Hpt. és a kormányrendelet által használt *„elkülönülő”* és a *„kapcsolatban”* kifejezések a magyar nyelvben betöltött jelentésük alapján első megközelítésben ellentmondanak egymásnak. Ebből adódik a gyakorlati probléma, hogy vajon a fogyasztóknak való hitelnyújtás során előírt tájékoztatási kötelezettség teljesítése hitel-tanácsadásnak, és így a Hpt. szerinti kiegészítő pénzügyi szolgáltatásnak minősül-e, vagy az a hitelnyújtáshoz közvetlenül kapcsolódó, külön törvényben (a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi

CLXII. törvényben (**Fhtv.**) előírt fogyasztói tájékoztatási kötelezettség teljesítésének tekintendő, így elkülönül a hiteltanácsadástól.

A nyár folyamán számos állásfoglalás iránti kérés került benyújtásra az MNB-hez azzal kapcsolatban, hogy mit takar a Hpt. illetve a fenti idézett kormányrendelet által használt fogalom, tekintettel különösen arra, hogy a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatási kötelezettség arra is kiterjed, hogy hitelező a különböző ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat az ügyfél rendelkezésére bocsássa, ezért a hitelező tájékoztatási tevékenysége tartalmában hasonlóságot mutat egyfajta hitel-tanácsadási tevékenységgel.

Az MNB által képviselt álláspont szerint a pénzügyi intézményekkel szemben támasztott, valamennyi pénzügyi szolgáltatás nyújtása kapcsán jelentkező követelmény, hogy az ügyfelek számára meg kell adni a szükséges tájékoztatást az igénybe vett szolgáltatás feltételeiről. A Hpt. egyes pénzügyi szolgáltatások kapcsán követelményeket ír elő e tekintetben, az Fhtv. pedig további különös rendelkezéseket tartalmaz a fogyasztóknak nyújtott hitelekhez köthetően. A pénzügyi intézmények általános tájékoztatási kötelezettségük során saját termékeik jellemzőiről adnak információkat az ügyfelek részére, adott esetben a külön jogszabályban megadott formában és tartalommal.

A Hpt. tavaszi módosítása a pénzügyi szolgáltatások közül a lakóingatlanokhoz kapcsolódó hitelnyújtás kapcsán azonosított kockázatok miatt speciális követelményeket állapított meg a jelzáloghitel vagy a fogyasztónak nyújtott ingatlanra vonatkozó pénzügyi lízing nyújtása kapcsán. Ennek megfelelően a Hpt. „hiteltanácsadás” fogalma egyértelmű a tekintetben, hogy e tevékenység a hitelnyújtás pénzügyi szolgáltatástól, továbbá a pénzügyi szolgáltatás közvetítésétől is elkülönül és külön kiegészítő pénzügyi szolgáltatásként szerepel. Az MNB kiemelte azt is, hogy a Hpt. definíciójához képest a kormányrendeletben a jogalkotó nem kívánt ellentétes fogalmat alkotni. Csupán azt kívánta rögzíteni, hogy amennyiben a pénzügyi intézmény jelzáloghitelt vagy a fogyasztónak nyújtott ingatlanra vonatkozó pénzügyi lízinget nyújt az ügyfél részére, illetve a közvetítő, amennyiben a fenti pénzügyi szolgáltatások közvetítését végzi, úgy az ügyfelet tájékoztatni köteles arról, amennyiben a fenti tevékenységekhez kapcsolódóan (amellett) hiteltanácsadás kiegészítő pénzügyi szolgáltatást is végez.

Az MNB álláspontját támasztja alá a Hpt. tavaszi módosításának alapjául szolgáló, ún. Mortgage Direktíva Preambuluma is. Eszerint a személyre szabott tanácsadás külön tevékenység, amely végezhető más hitelnyújtási vagy hitelközvetítési tevékenységekkel együtt, de önállóan is. Ezért ahhoz, hogy a fogyasztók megérthessék a számukra nyújtott szolgáltatások jellegét, fel kell világosítani őket arról, hogy részesülnek, illetve részesülhetnek-e tanácsadási szolgáltatásban, illetve mikor nem, továbbá hogy e tanácsadási szolgáltatás miből áll.

Összegezve a fentieket, az Fhtv. értelmében az ügyfélnek adott kötelező tájékoztatás a szolgáltatás feltételeiről nem jelenti egy külön kiegészítő pénzügyi szolgáltatás, a hiteltanácsadás nyújtását. Az Fhtv. szerinti tájékoztatás a hitelnyújtó pénzügyi intézmény alapvető kötelezettsége, az általa végzett pénzügyi szolgáltatáshoz kapcsolódóan. Amennyiben azonban az ügyfél részére a pénzügyi intézmény hiteltanácsadást, mint kiegészítő pénzügyi szolgáltatást is kíván nyújtani, úgy erről az ügyfelet kötelezően tájékoztatni kell. Amennyiben e tevékenység végzésére a pénzügyi intézmény még nem rendelkezik engedéllyel, azt a tevékenység végzése előtt köteles az MNB-től beszerezni.